

EZÚS – TRITIA spája regióny troch štátov do spolupráce

PRIORITAMI ŽILINSKÉHO SAMOSPRÁVNEHO KRAJA SÚ DOPRAVA A TURIZMUS

Pri podpise zakladajúcich dokumentov Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TRITIA sa v poľskom Cieszynie stretli štyria predstavitelia cezhraničných regiónov.

Predseda Žilinského samosprávneho kraja Juraj Blánár, maršálek Opolského vojvodstva Józef Sebesta, maršálek Sliezskeho vojvodstva Adam Matusiewicz a hejtman Moravskosliezského kraja Miroslav Novák tak završili snahu o vznik európskeho zoskupenia, ktoré má propagovať a podporovať vzájomnú spoluprácu prihraničných regiónov v segrádskeho priestoru.

Zakladajúce regióny na slovensko-poľsko-českom pohra-

Doprava a turizmus
Tieto oblasti považuje ŽSK za kľúčové v spolupráci štyroch cezhraničných regiónov združenia EZÚS TRITIA.

ničí aktívne spolupracovali aj v minulosti na riešení spoločných problémov, avšak založením zoskupenia EZÚS TRITIA sa ešte uľahčí a zefektívni spolupráca aj pri čerpaní eurofondov. Medzi prioritné oblasti patrí doprava, hospodárstvo, cestovný ruch a energetika so zameraním na obnoviteľné zdroje. „Absolútnou prioritou Žilinského samosprávneho kraja je aj v rámci tejto spolupráce predovšetkým budovanie a rozvoj cestnej infraštruktúry a turizmu. Vzájomné vzťahy s cezhraničnými partnermi chceme využiť k ešte účinnejšiemu čerpaniu európskych fondov v rámci cezhraničnej spolupráce aj v novom programovacom období. Už v období 2007 – 2013 sme dokázali uspieť s modernizačnými investičnými projektmi, verím,

že účasťou v združení EZÚS TRITIA obhájime naše ďalšie pripravované projekty,“ povedal predseda ŽSK Juraj Blánár po slávnostnom podpise zakladajúcich dokumentov. Sily budú kraje spájať aj pri rozvoji vzdelávania, v oblasti kultúry či v oblasti ľudských zdrojov.

Snahu systematicky spolupracovať na rozvoji cezhraničného územia prejavili zapojené kraje už v roku 2009. Regióny na slovensko-česko-poľskom prihraničí, ktoré sa spojili do subjektu EZÚS TRITIA majú silný potenciál v získavaní podpory z fondov Európskej únie. Na spoločnom území žije viac ako 7,8 milióna obyvateľov a toto územie sa rozprestiera na rozlohe 34-tisíc km². Sídlo novovzniknutého subjektu bude v Poľsku.

Vyrábajú originálne darčeky zo srdca

Už po šiestykrát sa otvorili brány Úradu Žilinského samosprávneho kraja v Žiline prezentácii výrobkov s vianočnou tematikou klientov 26 zariadení sociálnych služieb v pôsobnosti krajskej samosprávy pod názvom Vianoce našimi rukami.

Počas jej otvorenia podpredsedom ŽSK Jozefom Štrbom a za spevu klientiek Domova sociálnych služieb TAU Turie sme sa prístavili pri stánku plnom výrobkov klientov Domova sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Zákamenné, patriaceho svojimi výrobkami k už pravidelným účastníkom vianočnej výstavy. Stretli sme pri ňom i jeho riaditeľku Adriánu Adamicovú, ktorá nám pootvorila dvere vianočnej atmosféry tohto zariadenia. „Naše zariadenie má dlhoročnú tradíciu práve pri spracovávaní dreva a v pracovnej terapii klientov, ktorých tvoria prevažne muži vo veku 40 až 45 rokov s mentálnym a psychiatrickým postihom. Z môjho

Kreativnosť klientom nechýba
„Sú stále inovatívni, a to aj vďaka práci našich ergoterapeutov,“ hovorí riaditeľka zariadenia Zákamenné Adriána Adamicová.

pohľadu sú to mladí muži, ktorí práve v dreve ako živom materiáli nachádzajú zmysel toho, kam sa majú uberať. Je vidieť, že mnohí z nich sa pri opracovávaní dreva osobne realizujú a nachádzajú v tom radosť,“ osvetľuje zmysel tejto pracovnej terapie

Adriána Adamicová.

Ako ďalej prezradila, klienti vedia kvalitu výrobkov neraz prekvapíť. „Svojimi výrobkami naši klienti obdarúvajú svojich príbuzných a takýmto spôsobom im chcú ukázať, čo dokážu. Klienti sa veľmi tešia so svojich úspechov. Sú inovatívni, a to aj vďaka práci našich ergoterapeutov ako aj prostredníctvom spätnej väzby, ktorú dostávajú na svoje výrobky z nákupných výstav v regióne alebo na Úrade ŽSK,“ priblížila viac zo života klientov. Podľa jej slov však mnoho ľudí ani netuší, že v regióne takéto zariadenie funguje a po takomto zistení sú milo prekvapení z výrobkov klientov. „Ohlasy sú nádherné. Môžem povedať, že žneme úspechy tam, kde sa vydáme. Ľudia si uvedomujú, že každý výrobok je originál, je v ňom cítiť dušu a chcú to oceniť.“

Drevo sa ale v zariadení len nespacúva. Ihličnaté stromčeky, tak typické pre oravský región, teraz zdobia jednotlivé prevádzky v Oravskej Lesnej, Zubrohlave i v Zákamennom.

„Pre nás sú stromy súčasťou života, ktorá nám robí radosť. Všade okolo nás je drevo, či už v podobe vianočného stromčeka alebo drevo krásne spracované do výrobkov. Snažíme sa naplno prežiť tento adventný čas tak, aby sme i našich klientov pripravili na vianočné sviatky a na stretnutia s najbližšími. Je to čas bohatších spoločenských stretnutí, prichádzajú k nám členovia Jednoty dôchodcov, oslávili sme Mikuláša, tešíme sa z návštev starostov obcí,“ dodala riaditeľka Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Zákamenné.

Tesne pred vianočnými sviatkami chce zariadenie verejnosti ukázať výrobky svojich klientov v Námestove, konkrétne v sobotu 22. decembra priamo na Zákamenských vianočných trhoch. „Verím, že pri dobrom poníí a ľudovej hudbe huslíčiek, ktoré sú tiež z dreva, budeme na trhoch pekným prínosom a naši spoluobčania budú vedieť, ako žijeme a čomu sa zmysluplne venujeme,“ uzavrela s úsmevom Adriána Adamicová.

Deviatáci budú robiť na maturitné odbory prijímacie skúšky

Doteraz bol žiak, ktorý v celoslovenskom testovaní žiakov deviateho ročníka základnej školy dosiahol v každom predmete samostatne úspešnosť najmenej 90 percent prijatý na štúdium bez prijímacej skúšky.

Zároveň mohol riaditeľ strednej školy po prerokovaní v pedagogickej rade školy určit kritériá na prijatie uchádzačov bez prijímacej skúšky alebo jej časti, čo realizovala väčšina stredných škôl. „Žiaci tak boli prijímaní na základe kri-

Upozorňuje však na zmeny, ktoré so sebou prináša zákon č. 324/2012 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 184/2009 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (aj školský zákon) už v tomto školskom roku, keď vo väčšine článkov a paragrafov nadobúda účinnosť od 1. januára 2013. „Dôležité zmeny sa týkajú prijímania žiakov základných škôl na štúdium na strednej škole. Bez prijímacej skúšky môžu byť na štúdium prijatí iba uchádzači, ktorí majú záujem o učebné odbory, teda dĺžka štúdia sú 3 roky. Ostat-

Od januára 2013 čakajú deviatakov zmeny
Bez prijímacej skúšky môžu byť prijatí iba uchádzači o učebné odbory. Ostatní uchádzači o študijné odbory s maturitou musia absolvovať prijímaciu skúšku.

terií, ktoré zohľadňovali ich prospech na vysvedčeniach zo základnej školy, úspešnosť v celoslovenskom testovaní žiakov, úspešnosť na predmetových olympiádach alebo športových či vedomostných súťažiach. Len niektoré školy, zväčša gymnáziá, robili výber žiakov do prvého ročníka aj na základe konania písomných prijímacej skúšky zo slovenského jazyka a matematiky,“ hovorí o starých pravidlách prijímania na strednej škole riaditeľka odboru školstva a športu Úradu Žilinského samosprávneho kraja Dana Mažgútová, ktorý je najväčším zriaďovateľom stredných škôl v kraji.

ni, teda uchádzači o štúdium na gymnáziách resp. uchádzači o štúdium na stredných odborných školách v študijných odboroch s maturitou, musia absolvovať prijímaciu skúšku. Iba žiaci, ktorí v celoslovenskom testovaní žiakov deviateho ročníka základnej školy dosiahnu v každom predmete samostatne úspešnosť najmenej 90 percent budú prijatí na štúdium bez prijímacej skúšky. Toto sa nevzťahuje na školu so vzdelávacím programom učebného odboru alebo študijného odboru, ktorý vyžaduje overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania,“ vysvetlila Dana Mažgútová.

Samosprávny kraj už aj v mobile

Aplikácia ZASK zjednoduší komunikáciu samosprávy s občanmi.

Informácie o Žilinskom samosprávnom kraji si môžete stiahnuť už aj do svojho mobilu. Aj touto formou chce kraj informovať o aktuálnych udalostiach a pozývať na blížiacie sa podujatia. Občania môžu navyše prostredníctvom aplikácie jednoducho nahlásiť aj svoje pripomienky a tipy na zlepšenie služieb samosprávy v oblasti školstva, kultúry,

sociálnej činnosti či dopravy. S mobilnou aplikáciou ZASK získa užívateľ bezplatnú interaktívnu mapu s navigáciou, vďaka čomu rýchlejšie nájde napríklad hľadajú pobočku knižnice, galériu, múzeum, školu alebo kultúrnu pamiatku. Poruke sú navyše neustále kontakty na krajskú samosprávu s možnosťou telefonického spojenia a navigácie.

Aplikácia ZASK je voľne a bezplatne sťahovateľná zo stránky Žilinského samosprávneho kraja www.regionzilina.sk.

Určená je pre smartfóny s iOS (iPhony) a ako prvý kraj na Slovensku spúšťa žilinská župa aplikáciu určenú aj pre smartfóny s operačným systémom Android. „Žilinský samosprávny kraj sa chce aj takýmto spôsobom priblížiť obyvateľom svojho kraja, aby mohli ešte efektívnejšie využívať jeho služby a získavať potrebné informácie. Dôležitá je aj možnosť spätnej väzby od občanov a možnosť ešte skvalitniť našu činnosť,“ povedal predseda ŽSK Juraj Blánár.

Aplikácia a jej obsah sú prepojené aj s Facebookom. Mobilnú aplikáciu pre ŽSK dodala spoločnosť DATALAN, líder v prinášaní špičkových IT riešení a inovácií na slovenskom trhu. „Nové technológie sú jednou z našich hlavných priorít a záleží nám na tom, aby ľuďom zjednodušovali život, zvyšovali kvalitu a dostupnosť služieb,“ uviedol Michal Klačan, výkonný riaditeľ spoločnosti DATALAN. Mobilná aplikácia je prispôbená potrebám kraja.

NEPRETRŽITÁ INFORMOVANOSŤ O STAVE CIEST

Krajská dispečersko-spravodajská služba Správy ciest Žilinského samosprávneho kraja (SCŽSK) počas 24-hodinovej prevádzky informuje o aktuálnom stave vozoviek a údržbe ciest. Vodiči motorových vozidiel i verejnosť

tak môžu telefonovať na telefónne číslo 041/564 37 72. Okrem zisťovania aktuálneho stavu vozoviek sa občania môžu obrátiť na čísla závodov Správy ciest v konkrétnych regiónoch ŽSK v prípade havarijnej situácie

na ceste, v ktorej sa ocitli. Čísla sa nachádzajú na stránke www.regionzilina.sk, dostupné sú aj v mobilnej aplikácii krajskej samosprávy ZASK. Nepretržitá prevádzka trvá až do konca marca nasledujúceho roka. Túto službu

informovania doplnia geografický informačný systém - GIS ŽSK na uvedenej internetovej stránke, ktorý umožňuje sledovať polohu a činnosť vozidla zimnej údržby v aktuálnom čase v konkrétnom regióne, obci a ceste.

Text: Zuzana Stančíková. Foto: archív ŽSK.